

INDEKS POTROŠAČKIH CIJENA U BRČKO DISTRIKTU B i H ZA 2008. GODINU

Brčko, februar 2009.

SADRŽAJ

Predgovor.....	4
1. Metodološka objašnjenja.....	5
2. Indeksi potrošačkih cijena u Brčko distriktu (januar – decembar 2008 godine).....	8
2.1. Opšte napomene u vezi sa inflacijom u Brčko distriktu u 2008. godini.....	8
2.2. Grafička analiza inflacije u Brčko distriktu u 2008. godini.....	9
3. Statističke tabele.....	10
4. Pojmovnik.....	24

**Indeks potrošačkih cijena
u Brčko distriktu B i H za 2008. godinu**

Predgovor

Bilten o indeksima potrošačkih cijena je izdanje Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine, Podružnica/ ekspozitura Brčko, koje na sveobuhvatan način prikazuje službene statističke podatke o kretanjima potrošačkih cijena na nivou Brčko distrikta B i H.

Prema Zakonu o Statistici B i H (Službeni glasnik B i H, broj 26/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Podružnica/ ekspozitura Brčko je nadležna da, saglasno međunarodno prihvaćenoj metodologiji, objavljuje službene statističke podatke za nivo Brčko distrikta B i H.

Podaci o kretanjima cijena u Brčko distriktu B i H prvi put su prikupljeni za 2005., a rezultati su objavljeni sredinom 2007. zajedno sa podacima o indeksima potrošačkih cijena za 2006. godinu.

Bićemo zahvalni na svim sugestijama i primjedbama koji će nam pomoći da poboljšamo kvalitet naših narednih biltena.

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Definicija indeksa potrošačkih cijena

Indeks potrošačkih cijena predstavlja mjeru promjena cijena proizvoda i usluga koje domaćinstva kupuju radi zadovoljenja svojih ličnih potreba na ekonomskoj teritoriji Brčko distrikta.

Harmonizirani indeks potrošačkih cijena je poseban vid indeksa potrošačkih cijena, jer se kod njihovog izračunavanja uzimaju u obzir privremena sniženja cijena u skladu sa regulativom EU broj 2602/2000.

Namjena

Svrha prikupljanja potrošačkih cijena u Brčko distriktu je dobijanje mjere inflacije. Pored toga indeks potrošačkih cijena se koristi i za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, te penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi i za očuvanje vrijednosti kod ugovora sa indeksnim klauzulama, omogućuje upoređivanje stope inflacije sa drugim zemljama, omogućuje upoređivanje kretanje cijena unutar zemlje između pojedinih regiona, te služi kao osnov za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena u Brčko distriktu

Indeks potrošačkih cijena u Brčko distriktu izračunava se na osnovu reprezentativne liste proizvoda koju u 2008. čine 624 proizvoda, koja je jedinstvena za nivo Bosne i Hercegovine. Svakog mjeseca prikuplja se oko 21000 cijena na unaprijed definisanom uzorku prodajnih mjesta.

Obuhvat indeksa

Geografski Obuhvat. Cijene se prikupljaju na izabranim prodajnim mjestima u Brčko distriktu.

Obuhvat proizvoda. Obuhvaćeni su svi proizvodi i usluge koje kupuje stanovništvo radi finalne potrošnje. Obuhvat proizvoda i usluga redovno se revidira kako bi se očuvala reprezentativnost liste proizvoda s obzirom na ukuse potrošača i njihove navike u pogledu kupovine.

Snimanje cijena

Sve cijene se prikupljaju u Brčko distriktu na način da snimatelj od Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine, dobija jasne specifikacije naziva proizvoda, njegove COICOP šifre, te jedinice mjere koje treba posmatrati na terenu. Snimatelj na osnovu tih informacija samostalno bira konkretan proizvod čiju će cijenu snimati na određenom prodajnom mjestu. Snimatelj mora izabrati konkretni proizvod u skladu sa kriterijem najprodavanijeg proizvoda na datom prodajnom mjestu. Kako bi se osiguralo da snimatelj iz mjeseca u mjesec snima cijene istih proizvoda, te kako bi se moglo pratiti koje proizvode snimatelj posmatra na terenu, on u upitnik unosi i unaprijed definiran skup dodatnih karakteristika proizvoda, te informacije o eventualnim zamjenama proizvoda ako ih bude. Takav način snimanja omogućuje praćenje promjene kretanja cijena između dva perioda, ali ne i poređenje prosječne cijene između različitih geografskih lokacija.

Za potrebe indeksa potrošačkih cijena, snimanje cijena se vrši slijedećih dana u mjesecu:

- za poljoprivredne proizvode koji se prodaju na tržnicama cijene se prikupljaju dva puta mjesečno, i to u prvoj i trećoj sedmici u mjesecu;
- za sve ostale proizvode cijene se, u skladu sa važećim Evropskim regulativama, prikupljaju jedanput mjesečno (između 1. i 21. u mjesecu), s tim da se nužno održava isti interval između prikupljanja.

Ponderi

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeks potrošačkih cijena su koeficijenti koji odražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćem teritoriju. Pomoću njih se izračunavaju elementarni indeksi kao ponderisani prosjeci. Bazirani su na podacima povezanim sa finalnom potrošnjom domaćinstava i na podacima o broju stanovnika.

Osnovni izvor podataka za izradu pondera za obračun indeksa potrošačkih cijena je Anketa o potrošnji domaćinstava. Za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena od januara 2008. godine primjenjuju se ponderi koji se baziraju na podacima iz Ankete o potrošnji domaćinstava za 2004. godinu. Ponderi se svake godine korigiraju sa kretanjem cijena u prethodnoj godini.

Klasifikacija

Za klasificiranje proizvoda iz statistike potrošačkih cijena upotrebljava se **Klasifikacija lične potrošnje prema namjeni** (*Classification of Individual Consumption by Purpose*) koja dijeli izdatke na dvanaest osnovnih odjeljaka proizvoda i usluga za koje se izračunavaju indeksi.

Agregiranje

Izračunavanje indeksa potrošačkih cijena počinje izračunavanjem elementarnih indeksa (indeksa proizvoda) i indeksa reprezentativnih stavki na nivou Brčko distrikta. Pri tome se kao mjera srednje vrijednosti koristi geometrijska sredina. Agregatni indeksi se nakon toga izračunavaju korištenjem Laspeyres-ove formule za ponderisanu aritmetičku sredinu počevši od indeksa reprezentativnih stavki na nivou Brčko distrikta. Reprezentativna stavka za izračunavanje indeksa je 2005. godina.

Indeks potrošačkih cijena u Brčko distriktu u 2008. godini

- *Opšte napomene u vezi sa inflacijom u Brčko distriktu u 2008. godini*

Ovaj godišnji bilten sadrži analizu mjesečnih podataka o indeksima potrošačkih cijena od januara do decembra 2008. godine.

Cijeli set podataka i analiza prikazanih u statističkim tablicama načinjen je prema COICOP odjeljcima. Naravno, izračunate su i stope promjena za 12 mjeseci u odnosu na prethodni mjesec i 12 stopa promjena u odnosu na isti mjesec prethodne godine, kao i godišnje stope inflacije. Na graficima su prikazani opći indeksi po mjesecima, te udio pojedinih COICOP odjeljaka u godišnjoj promjeni cijena izračunat kao prosjek 2008. godine u odnosu na prosjek 2005. i u odnosu na prosjek 2007. godine.

Prosječna godišnja inflacija u Brčko distriktu u 2008. u odnosu na 2005. godinu je 12,4 %.

Ukoliko posmatramo prosječno kretanje Indeksa potrošačkih cijena u Brčko distriktu u 2008. u odnosu na situaciju od prije tri godine, dakle u odnosu na prosjek iz 2005., možemo zaključiti da je u tom razdoblju inflacija u prosjeku iznosila 12,4 %. Kada poredimo ova dva razdoblja, ne smijemo zaboraviti činjenicu da u 2005. nismo imali PDV tako da je jedan veliki dio gore navedenog rasta cijena uzrokovan uvođenjem PDV-a u januaru 2006. godine.

Ako posmatramo prosječne stope inflacije u 2008. u odnosu na prosjek iz 2005., primijetit ćemo da je u svim odjeljcima osim **Odjeće i obuće** i **Obrazovanja** zabilježen rast cijena. Najveći rast cijena u 2008. u odnosu na 2005. bio je u odjeljcima **Stanovanje, voda, električna energija, plin i drugi energenti** (19,8%), **Ostala dobra i usluge** (12,9%), **Prevoz** (11,7%), zatim **Restorani i hoteli** (11,4%), **Zdravstvo** (10,5%) i **Hrana i bezalkoholni napici** (10,3%). Nešto manji rast evidentiran je u odjeljcima **Komunikacije** (7,1%), **Rekreacija i kultura** i **Alkoholna pića i duhan** (po 3,2%).

Najmanji rast cijena bio je u odjeljku **Namještaj, kućanski uređaji i redovito održavanje kuće** (1,6%).

Jedino je zabilježen pad cijena u u odjeljcima **Obrazovanje** (za 6,4%), i **Odjeća i obuća** (za 8,1%), za 2008. u odnosu na 2005. godinu.

Prosječna godišnja inflacija u Brčko distriktu u 2008. u odnosu na 2007. godinu je 5,8 %.

Ukoliko posmatramo prosječno kretanje Indeksa potrošačkih cijena u Brčko distriktu u 2008. u odnosu na prosjek iz 2007. godine, možemo zaključiti da je u tom razdoblju inflacija u prosjeku iznosila 5,8 %.

Posmatrano po odjeljcima prema namjeni potrošnje, dakle prema međunarodnoj klasifikaciji COICOP, primijetit ćemo različit pravac i intenzitet prosječnog kretanja cijena. Prosječan rast cijena zabilježen je u 10 od ukupno 12 odjeljaka, dok je u preostala dva odjeljka evidentiran prosječan pad cijena.

Ako posmatramo prosječne stope inflacije u 2008. u odnosu na prosjek iz 2007. prema namjeni potrošnje, primijetit ćemo da je u svim odjeljcima osim **Odjeće i obuće i Obrazovanja** zabilježen rast cijena. Najveći rast cijena u 2008. u odnosu na 2007. bio je u odjeljcima **Hrana i bezalkoholni napici** (za 9,3%), **Stanovanje, voda, električna energija, plin i drugi energenti** (za 9,1%) i **Prevoz** (8,9%).

Nešto manji rast cijena evidentiran je u odjeljcima **Restorani i hoteli** (6,0%), **Komunikacije** (3,0%), **Rekreacija i kultura** (2,6%) i **Zdravstvo** (2,5%). Najmanji rast cijena bio je u odjeljcima **Alkoholna pića i duhan** (1,6%) , **Namještaj, kućanski uređaji i redovito održavanje kuće** (1,4%) i **Ostala dobra i usluge** (0,8 %).

Jedino je zabilježen pad cijena u u odjeljcima **Obrazovanje** (za 2,8%), i **Odjeća i obuća** (za 4,7 %), za 2008. u odnosu na 2005. godinu.

- Grafička analiza inflacije u Brčko distriktu u 2008. godini

Na graficima je takođe prikazana analiza inflacije u Brčko distriktu. Oni prikazuju opće indekse po mjesecima, te udio pojedinih COICOP odjeljaka u godišnjoj promjeni cijena izračunati kao prosjek 2008. u odnosu na prosjek 2005., odnosno u odnosu na prosjek 2007. godine.

Za opće indekse su prikazani parametri nivoa indeksa, stope promjene u odnosu na prethodni mjesec i stope promjene u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Na nivou COICOP odjeljaka su prikazani njihovi udjeli u prosječnoj godišnjoj inflaciji.

Analizirani indeksi predstavljaju jako važnu i široku predstavku ključnog inflatornog kretanja u Brčko distriktu, usklađenu sa glavnim principima određenim Evropskom regulativom.

STATISTIČKE TABELE

Registar

Tabela 1- Mjesečni indeksi potrošačkih cijena za period od 2005. do 2008

Tabela 2- Indeksi potrošačkih cijena u Brčko distriktu i stope promjene po COICOP odjeljcima
Godina 2008. (baza indeksa 2005. =100)

Tabela 3- Indeksi potrošačkih cijena u Brčko distriktu po COICOP odjeljcima
Godina 2008. (baza indeksa decembar 2007. =100)

Tabela 4- Indeksi potrošačkih cijena u Brčko distriktu po COICOP odjeljcima
Godina 2008. (baza indeksa isti mjesec 2007. =100)

Tabela 1 .- Mjesečni indeksi potrošačkih cijena za period od 2005. do 2008.

Tabela 1.1.- Mjesečni indeksi potrošačkih cijena(Θ 2005. =100)

Godina	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Prosjek tekuće godine
2005.	99,7	100,2	100,6	100,0	101,5	99,1	98,8	98,3	98,3	101,0	101,3	101,2	100,0
2006.	105,3	105,6	105,9	105,6	105,9	105,9	103,7	103,4	103,7	104,9	105,2	105,3	105,0
2007.	105,4	105,4	105,4	106,0	106,0	104,6	104,3	105,1	106,1	108,1	108,8	109,8	106,3
2008.	110,9	111,5	112,3	111,2	112,3	112,5	112,6	113,3	113,5	114,3	112,8	111,6	112,4

Tabela 1.2.- Mjesečni indeksi potrošačkih cijena(Θ prethodni mjesec =100)

Godina	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Prosjek tekuće godine
2005	101,6	100,5	100,4	99,4	101,5	97,6	99,7	99,5	100,0	102,8	100,2	100,0	100,3
2006.	103,5	100,2	100,4	99,0	100,3	100,3	99,3	99,9	100,0	100,9	100,2	100,0	100,3
2007.	100,2	100,0	99,9	100,6	99,9	98,7	99,7	100,8	100,9	101,8	100,7	100,9	100,3
2008.	101,0	100,5	100,8	99,0	101,0	100,2	100,0	100,7	100,1	100,8	98,7	98,9	100,1

Tabela 1.3.- Mjesečni indeksi potrošačkih cijena(Θ isti mjesec prethodne godine =100)

Godina	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Prosjek tekuće godine
2005.	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
2006.	105,0	104,7	104,7	104,2	103,0	105,8	105,4	105,7	105,8	103,9	103,9	103,9	104,7
2007.	100,6	99,9	99,5	100,4	100,0	98,8	100,6	101,7	102,3	103,0	103,4	104,3	101,2
2008.	105,2	105,7	106,6	104,8	106,0	107,6	108,0	107,8	107,8	105,8	103,7	101,6	105,9

Tabela 1.4.- Mjesečni indeksi potrošačkih cijena(Θ decembar prethodne godine =100)

Godina	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Prosjek tekuće godine
2005.	101,6	102,1	102,5	101,8	103,4	100,9	100,6	100,1	100,1	102,9	103,1	103,1	101,9
2006.	103,8	104,0	104,3	104,4	104,6	104,6	102,4	102,1	102,1	103,1	103,5	103,8	103,6
2007.	100,2	100,2	100,1	100,7	100,6	99,3	99,0	99,8	100,8	102,6	103,4	104,3	100,9
2008.	101,0	101,6	102,3	101,3	102,3	102,5	102,5	103,2	103,4	104,1	102,8	101,6	102,4

Tabela 2- Indeksi potrošačkih cijena u Brčko distriktu i stope promjene po COICOP odjeljcima
Godina 2008. (Θ 2005. =100)

	Jan.08	Feb.08	Mar.08	Apr.08	Maj.08	Jun.08	Jul.08	Avg.08	Sep.08	Okt.08	Nov.08	Dec.08	Θ2008	Θ2007	Θ2008/ Θ2007
Indeks potrošačkih cijena-UKUPNO	110,9	111,5	112,3	111,2	112,3	112,5	112,6	113,3	113,5	114,3	112,8	111,6	112,4	106,2	105,8
Hrana i bezalkoholni napici	117,6	118,2	119,6	119,6	121,0	120,5	120,3	121,5	121,7	122,4	120,3	119,3	110,3	100,9	109,3
Alkoholna pića i duhan	102,2	102,6	102,6	102,6	102,7	103,5	103,4	103,6	103,8	103,9	104,1	103,4	103,2	101,6	101,6
Odjeća i obuća	95,4	95,4	95,4	91,6	91,6	91,6	90,5	90,5	90,3	90,3	90,3	90,4	91,9	96,5	95,3
Stanovanje, voda, električna energija, plin i drugi energenti	121,3	123,4	123,4	110,3	110,7	110,8	111,0	119,6	119,2	129,9	129,2	128,7	119,8	109,8	109,1
Namještaj, kućanski uređaji i redovito održavanje kuće	101,1	101,1	101,2	101,3	100,9	100,9	101,3	101,6	101,8	102,8	102,8	102,2	101,6	100,2	101,4
Zdravstvo	108,8	108,8	108,7	108,8	109,4	110,2	111,3	111,5	111,5	112,1	112,3	112,3	110,5	107,8	102,5
Prevoz	108,0	109,0	110,4	113,0	116,7	118,9	119,0	116,0	115,0	110,3	104,7	98,9	111,7	102,5	108,9
Komunikacije	103,8	103,8	108,3	108,3	107,8	107,8	107,8	107,8	107,8	107,2	107,2	107,1	107,1	103,9	103,0
Rekreacija i kultura	100,7	100,7	100,7	100,6	102,0	102,2	102,3	102,3	106,7	106,7	106,7	106,6	103,2	100,6	102,6
Obrazovanje	105,3	105,3	105,3	105,3	105,3	105,3	105,3	93,8	93,8	101,2	101,2	101,2	93,6	96,3	97,2
Restorani i hoteli	107,8	107,8	108,8	109,2	111,6	111,6	113,7	113,2	113,2	113,2	113,2	113,2	111,4	105,1	106,0
Ostala dobra i usluge	112,3	112,8	112,6	112,6	112,6	112,7	112,7	113,1	113,3	113,5	113,4	113,3	112,9	112,0	100,8

Stope promjene M/M-1

	Jan.08	Feb.08	Mar.08	Apr.08	Maj.08	Jun.08	Jul.08	Avg.08	Sep.08	Okt.08	Nov.08	Dec.08
Indeks potrošačkih cijena-UKUPNO	1,0	0,5	0,8	-1,0	1,0	0,0	0,0	0,7	0,1	0,8	-1,3	-1,1
Hrana i bezalkoholni napici	2,7	0,5	1,2	0,0	1,2	-0,5	-0,2	1,1	0,2	0,5	-1,7	-0,8
Alkoholna pića i duhan	0,2	0,4	0,0	-0,1	0,1	0,8	0,0	0,2	0,2	0,0	0,3	-0,7
Odjeća i obuća	0,0	0,0	0,0	-3,9	0,0	0,0	-1,2	0,0	-1,2	0,0	0,0	0,0
Stanovanje, voda, električna energija, plin i drugi energenti	0,4	1,7	0,0	-11,6	0,4	0,2	0,2	7,7	-0,3	8,9	-0,5	-0,5
Namještaj, kućanski uređaji i redovito održavanje kuće	0,0	0,0	0,1	0,1	-0,4	0,0	0,4	0,3	0,2	1,0	0,0	-0,7
Zdravstvo	0,2	0,0	0,0	0,1	0,6	0,7	1,0	0,1	0,0	0,6	0,2	0,0
Prevoz	0,0	0,9	1,3	2,4	3,3	1,9	0,1	-2,5	-0,9	-4,1	-5,0	-5,6
Komunikacije	0,0	0,0	4,3	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5	0,0	-0,1
Rekreacija i kultura	0,0	0,0	0,0	-0,1	1,4	0,2	0,1	0,0	4,3	0,0	0,0	0,0
Obrazovanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-10,9	0,0	7,9	0,0	0,0
Restorani i hoteli	0,0	0,0	0,9	0,4	2,2	0,0	1,9	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostala dobra i usluge	0,0	0,4	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,4	0,1	0,2	-0,1	-0,1

Stope promjene M/M-12

	Jan.08	Feb.08	Mar.08	Apr.08	Maj.08	Jun.08	Jul.08	Avg.08	Sep.08	Okt.08	Nov.08	Dec.08
Indeks potrošačkih cijena-UKUPNO	5,2	0,5	6,6	4,8	6,0	7,6	8,0	7,8	7,0	5,8	3,7	1,6
Hrana i bezalkoholni napici	10,6	0,5	11,1	5,5	7,4	11,3	12,9	11,5	10,0	9,5	7,2	4,1
Alkoholna pića i duhan	0,4	0,4	0,7	1,3	1,5	2,2	2,2	2,4	2,4	2,2	2,4	1,4
Odjeća i obuća	-3,0	0,0	-2,7	-6,0	-5,6	-4,8	-5,6	-4,8	-5,2	-5,3	4,7	-5,2
Stanovanje, voda, električna energija, plin i drugi energenti	2,8	1,7	8,6	11,4	11,7	11,9	9,0	17,3	13,4	8,0	7,4	6,5
Namještaj, kućanski uređaji i redovito održavanje kuće	1,2	0,0	1,3	1,2	0,8	0,7	1,0	1,1	1,5	2,8	2,8	1,1
Zdravstvo	1,9	0,0	1,6	1,3	2,0	2,1	3,1	3,3	3,1	3,2	3,4	3,4
Prevoz	8,7	0,9	11,5	12,9	4,8	15,9	15,6	2,3	11,2	6,3	-2,9	1,6
Komunikacije	-0,1	0,0	4,2	4,2	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,2	3,1	3,1
Rekreacija i kultura	0,0	0,0	0,0	0,1	1,5	1,8	1,9	1,9	6,1	6,0	6,0	5,9
Obrazovanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-10,9	-10,9	-3,9	-3,9	6,1
Restorani i hoteli	3,5	0,0	4,4	4,8	7,1	7,1	9,1	8,7	6,7	6,5	6,0	5,0
Ostala dobra i usluge	0,3	0,4	0,6	0,5	0,5	0,6	0,6	1,0	1,1	1,2	1,0	0,9

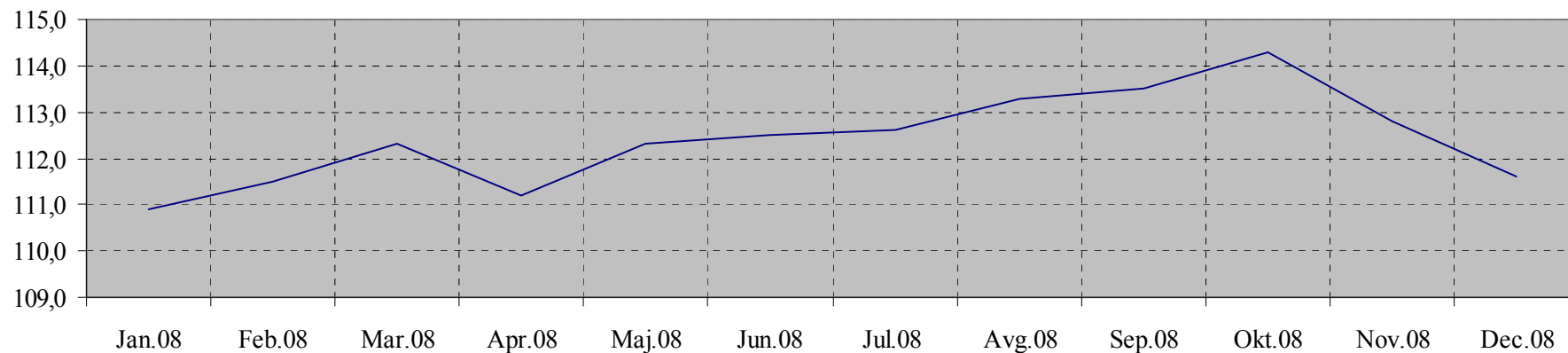
Tabela 3- Indeksi potrošačkih cijena u Brčko distriktu po COICOP odjeljcima
Godina 2008. (Θ decembar 2007. =100)

	Jan.08	Feb.08	Mar.08	Apr.08	Maj.08	Jun.08	Jul.08	Avg.08	Sep.08	Okt.08	Nov.08	Dec.08	Θ2008
Indeks potrošačkih cijena-UKUPNO	101,0	101,6	102,3	101,3	102,3	102,5	102,5	103,2	103,4	104,1	102,8	101,6	102,4
Hrana i bezalkoholni napici	102,7	103,2	104,4	104,4	105,6	105,2	105,0	106,1	106,2	106,8	105,0	104,1	104,9
Alkoholna pića i duhan	100,2	100,6	100,6	100,5	100,6	101,4	101,4	101,5	101,8	101,8	102,0	101,4	101,2
Odjeća i obuća	100,0	100,0	100,0	96,1	96,1	96,1	94,9	94,9	94,7	94,7	94,7	94,8	96,4
Stanovanje, voda, električna energija, plin i drugi energenti	100,4	102,1	102,2	91,3	91,6	91,8	91,9	99,0	98,7	107,5	107,0	106,5	99,2
Namještaj, kućanski uređaji i redovito održavanje kuće	100,0	100,0	100,1	100,2	99,8	99,8	100,2	100,5	100,7	101,7	101,7	101,1	100,5
Zdravstvo	100,2	100,2	100,1	100,2	100,8	101,5	102,6	102,7	102,7	103,3	103,4	103,4	101,8
Prevoz	100,0	100,9	102,2	104,6	108,1	110,1	110,2	107,4	106,5	102,1	97,0	91,6	103,4
Komunikacije	100,0	100,0	104,3	104,3	103,8	103,8	103,8	103,8	103,8	103,3	103,2	103,1	103,1
Rekreacija i kultura	100,0	100,0	100,0	100,0	101,3	101,5	101,6	101,6	106,0	106,0	106,0	105,9	102,5
Obrazovanje	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	89,1	89,1	96,1	96,1	96,1	97,2
Restorani i hoteli	100,0	100,0	100,9	101,3	103,5	103,5	105,4	105,0	105,0	105,0	105,0	105,0	103,3
Ostala dobra i usluge	100,0	100,4	100,3	100,3	100,3	100,4	100,3	100,7	100,8	101,1	101,0	100,9	100,5

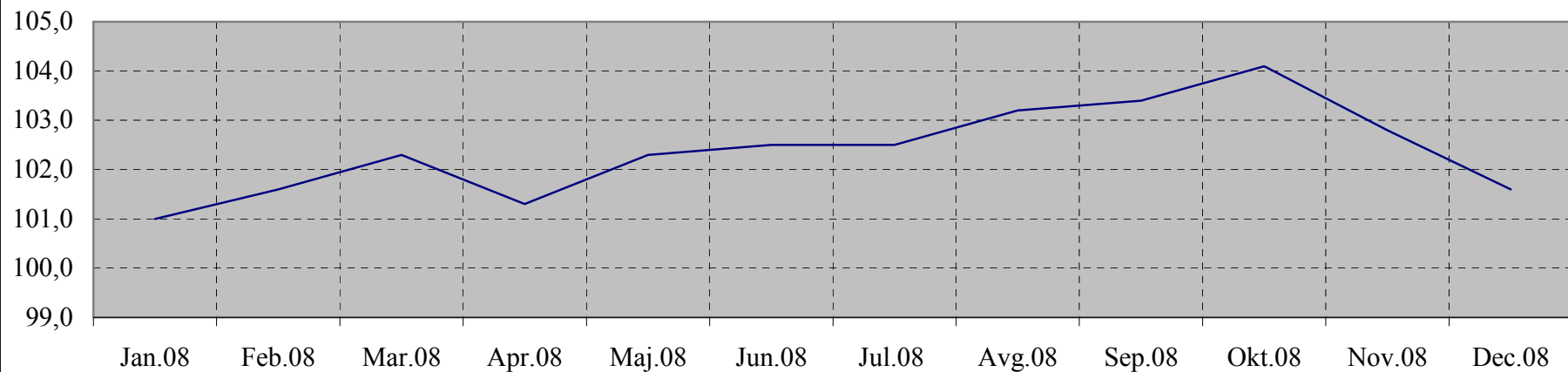
Tabela 4- Indeksi potrošačkih cijena u Brčko distriktu po COICOP odjeljcima
Godina 2008. (Θ isti mjesec 2007. =100)

	Jan.08	Feb.08	Mar.08	Apr.08	Maj.08	Jun.08	Jul.08	Avg.08	Sep.08	Okt.08	Nov.08	Dec.08	Θ2008
Indeks potrošačkih cijena-UKUPNO	105,2	105,7	106,6	104,8	106,0	107,6	108,0	107,8	107,0	105,8	103,7	101,6	105,8
Hrana i bezalkoholni napici	110,6	110,7	111,1	105,5	107,4	111,3	112,9	111,5	110,0	109,5	107,2	104,1	109,3
Alkoholna pića i duhan	100,4	100,7	100,7	101,3	101,5	102,2	102,2	102,4	102,4	102,2	102,4	101,4	101,7
Odjeća i obuća	97,0	97,3	97,3	94,0	94,4	95,2	94,4	95,2	94,8	94,7	94,7	94,8	95,3
Stanovanje, voda, električna energija, plin i drugi energenti	102,8	104,6	108,6	111,4	111,7	111,9	109,0	117,3	113,4	108,0	107,4	106,5	109,4
Namještaj, kućanski uređaji i redovito održavanje kuće	101,2	101,2	101,3	101,2	100,8	100,7	101,0	101,1	101,5	102,8	102,8	101,1	101,4
Zdravstvo	101,9	101,9	101,6	101,3	102,0	102,1	103,1	103,3	103,1	103,2	103,4	103,4	102,5
Prevoz	108,7	110,6	111,5	112,9	114,8	115,9	115,6	112,3	111,2	106,3	97,1	91,6	109,0
Komunikacije	99,9	99,9	104,2	104,2	103,7	103,7	103,7	103,7	103,7	103,2	103,1	103,1	103,0
Rekreacija i kultura	100,0	100,0	100,0	100,1	101,5	101,8	101,9	101,9	106,1	106,0	106,0	105,9	102,6
Obrazovanje	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	89,1	89,1	96,1	96,1	97,2	97,3
Restorani i hoteli	103,5	103,5	104,4	104,8	107,1	107,1	109,1	108,7	106,7	106,5	106,0	105,0	106,0
Ostala dobra i usluge	100,3	100,8	100,6	100,5	100,5	100,6	100,6	101,0	101,1	101,2	101,0	100,9	100,8

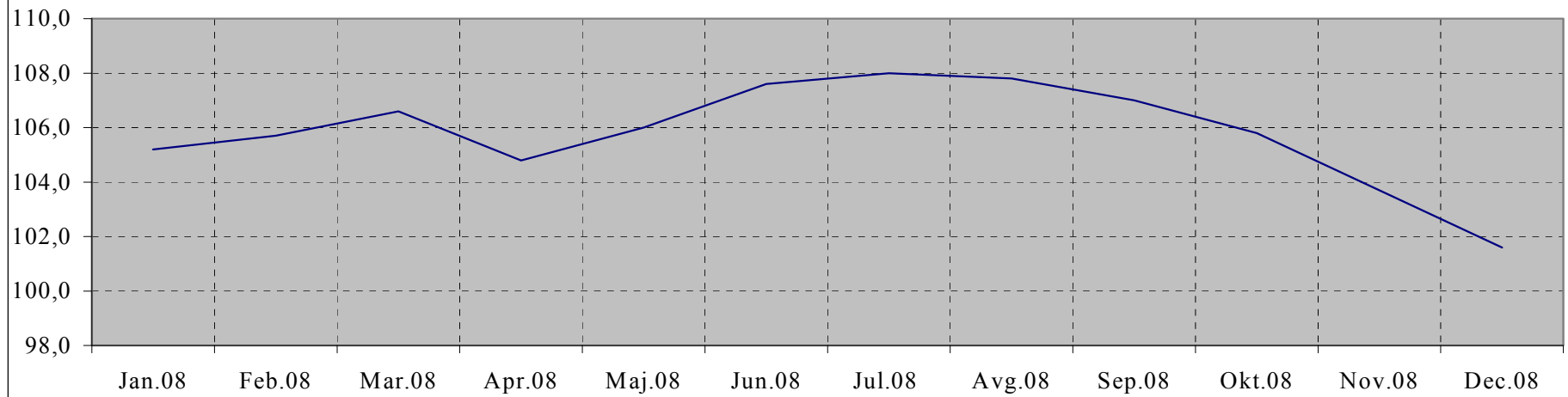
Grafik 1: Opšti indeks potrošačkih cijena u Brčko distriktu. Godina 2008. (Baza indeksa 2005=100)

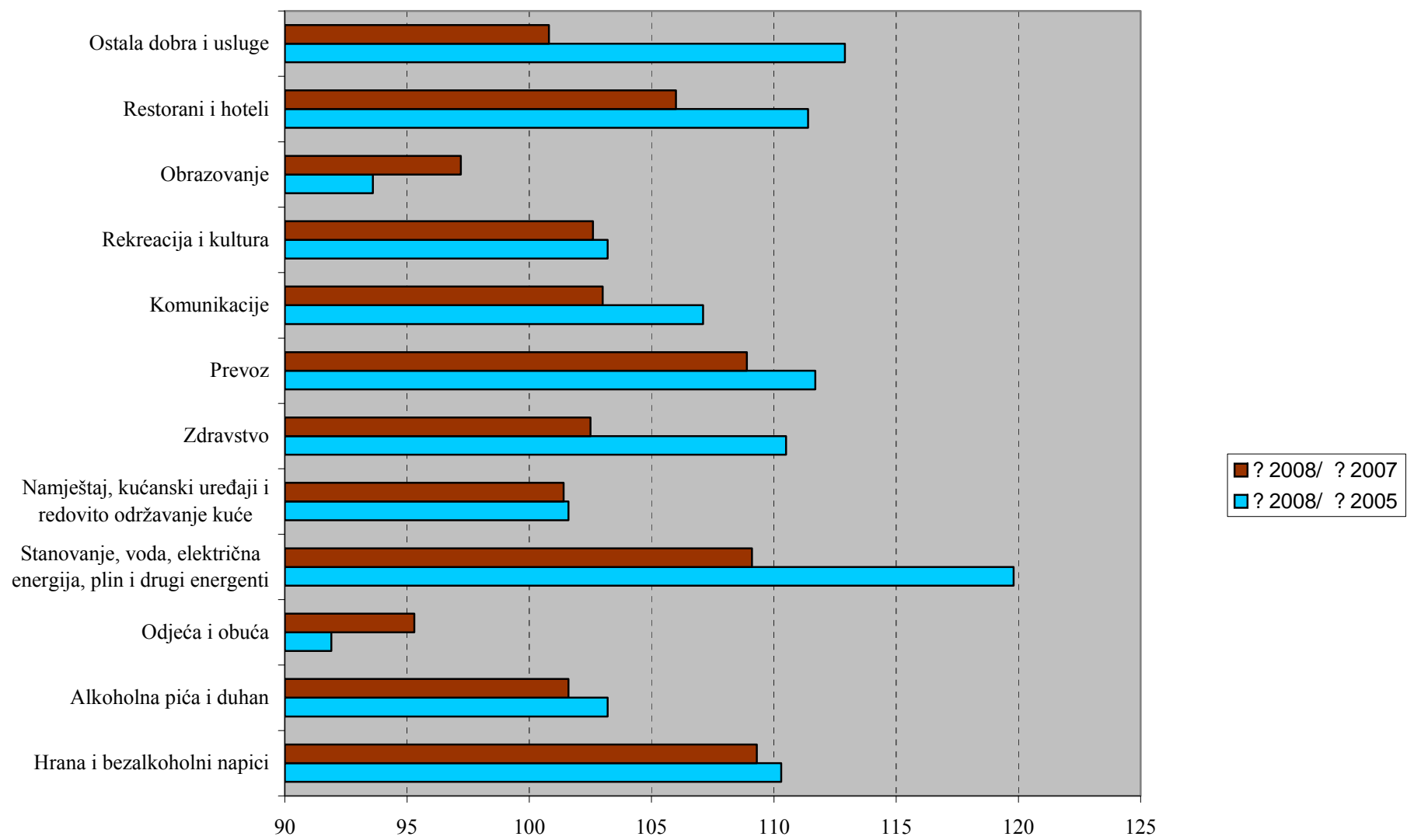
Grafik 2: Opšti indeks potrošačkih cijena u Brčko distriktu. Godina 2008. (baza indeksa decembar 2007.=100)

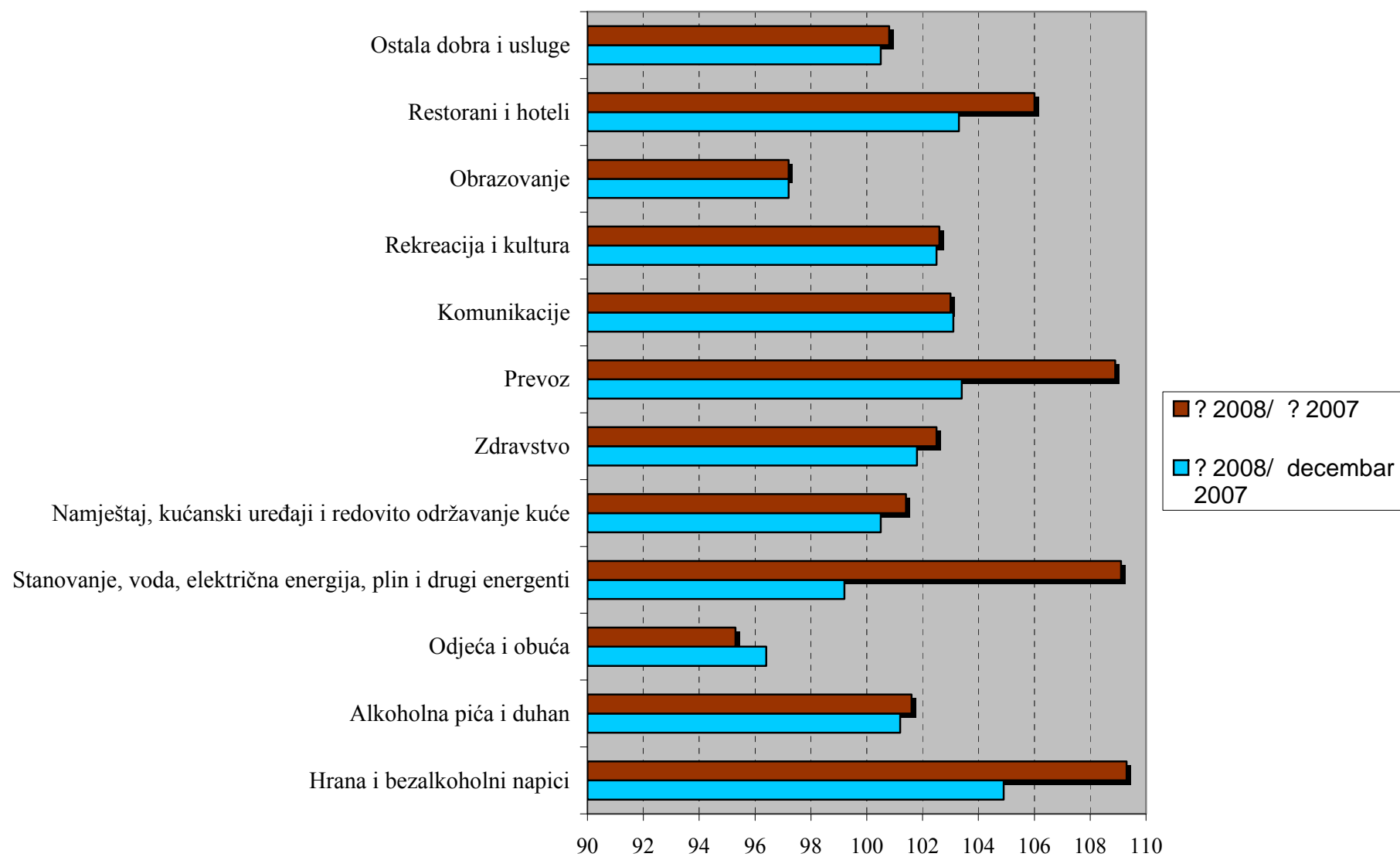
Grafik 3: Opšti indeks potrošačkih cijena u Brčko distriktu. Godina 2008. (Baza indeksa isti mjesec 2007. =100)

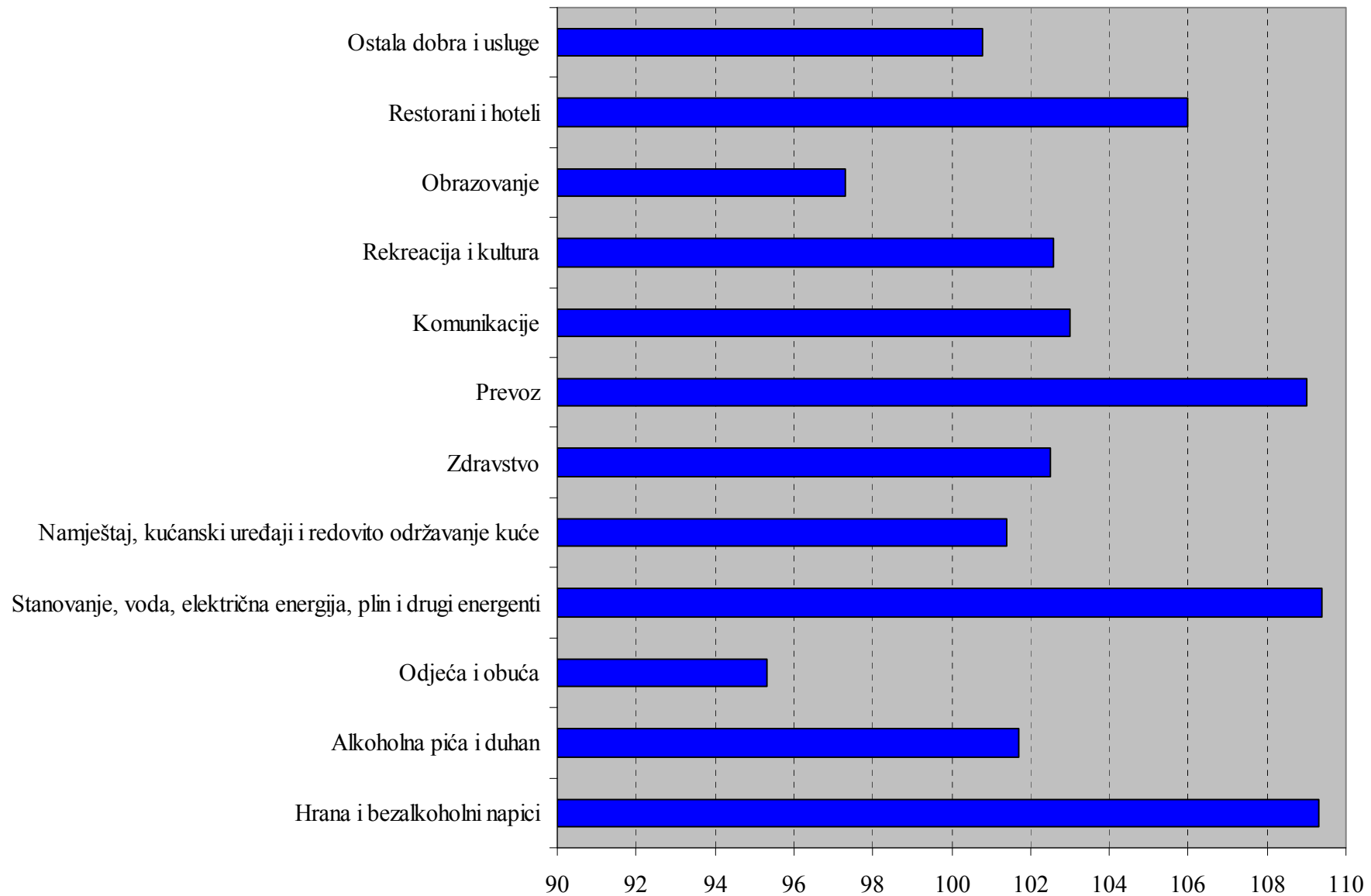
Indeksi potrošačkih cijena u Brčko distriktu, učešće u inflaciji u odnosu na 2007. i u odnosu na 2005. po COICOP odjeljcima

Indeks potrošačkih cijena u Brčko distriktu, učešće u stopi inflacije u 2008. godini u odnosu na 2007. godinu po COICOP odjeljcima (baza indeksa=decembar 2007.)

Indeksi potrošačkih cijena u Brčko distriktu, učešće u stopi inflacije u 2008. godini u odnosu na 2007. godinu po COICOP odjeljcima (baza indeksa isti mjesec 2007. =100)

Pojmovnik

Agregatni indeksi: Indeksi koji su izračunati kao ponderisani prosjeci elementarnih stavki, a odnose se na hijerarhijske pozicije počinjući od proizvoda.

Agregati (indeksa): Kombinacija povezanih kategorija, obično unutar zajedničke grane hijerarhije, koja pruža informacije na širem nivou nego što je onaj za koji je izvršeno posmatranje.

Bazno razdoblje: vremensko razdoblje čiji se prikupljeni podaci koriste kao baza za indeksne brojeve ili druge prosjeke.

Bazna cijena: cijena iz baznog razdoblja.

Cijena prije zamjene: cijena zamjenskog proizvoda iz prethodnog mjeseca;

Prosječni podaci: vrijednosti koje su izračunate na bazi prikupljenih elementarnih cijena. Radi se o prosječnim cijenama ili prosječnim indeksima koji se odnose na specifični proizvod. Općenito, za indekse potrošačkih cijena u Brčko distriktu B i H one su izračunate kao geometrijske sredine. Prosječni podaci su izračunati Modulom 1 procedure na nivou grada, a koriste se izračunom agregatnih indeksa na nivou grada, entiteta ili države.

Elementarna stavka: proizvodi koje je identificirao snimatelj koji ujedno bira i specifične vrste, marke i pakiranja. Za svaki je proizvod određena odgovarajuća kvota.

Hijerarhija: struktura po kojoj su klasificirani indeksi potrošačkih cijena predstavljena je piramidalnom strukturom, počinjući od najdetaljnijeg do ukupnog nivoa.

Izračunavanje baznih indeksa: indeksi koji se izračunavaju s bazom decembar prethodne godine kao referentnim indeksnim razdobljem.

Indeksi referentne baze: indeksi izračunati na bazi 2005. dobijeni su ulančavanjem izračunatih baznih indeksa.

Izvještavanje: formatirana lista informacija poput cijena, indeks itd.

Jedinica mjere: stvarna jedinica kojoj su pridružene vrijednosti i u kojima je izražena prikupljena količina pojedinačnog proizvoda.

Kontrole: specifične kontrole cijena i indeksa koje omogućuju korisniku otkrivanje moguće pogreške u mikropodacima.

Košara proizvoda: izbor proizvoda koji domaćinstva kupuju novčanim transakcijama. Odabire se sa ciljem predstavljanja najčešćeg ponašanja potrošača u smislu njihove finalne potrošnje.

Lančani indeks: indeksi koji su povezani usvajanjem zajedničkog referentnog indeksnog razdoblja za izračunavanje indeksa s bazom decembar prethodne godine.

Marka: omogućuje identificiranje proizvođača svakog proizvoda.

Makrodata: agregatni indeksi dobiveni Laspeyresovom formulom.

Mikrodata: prikupljene elementarne cijene.

Mjesto prikupljanja: osnovne jedinice (prodajna mjesta) u kojima se prikupljaju cijene.

Modeli: upitnici koji se popunjavaju cijenama prikupljenim na terenu.

Oznake: kvalitativni pokazatelj povezan sa prikupljenom cijenom.

Prikupljena količina: specifična količina u kojoj se proizvod prodaje. Izražena je u različitim jedinicama mjere.

Pohranjivanje: korak u radu kojim se podaci pohranjuju i zaštićuju od mijenjanja. Proviđa se na kraju procesa ocjenjivanja vrijednosti mikro i makroindeksa.

Ponderi: koeficijenti kojima se izražava važnost proizvoda u košari i po kojima se izračunavaju agregatni indeksi počevši od elementarnih indeksa kao ponderisanih prosjeka. Bazirani su na podacima povezanim sa finalnom potrošnjom domaćinstava ili na podacima o procijenjenom broju stanovnika prema rezultatima HBS ankete provedene 2004. godine.

Referentno indeksno razdoblje: razdoblje za koje je indeksna baza 100. CPI Indeks u Brčko distriktu je izračunat sa bazom decembar prethodne godine (Izračunati indeksi) ili sa bazom 2005. (Referentni indeksi) koja je zajednička baza koja omogućuje usporedbu između različitih godina.

Referentno razdoblje cijena: razdoblje u kojemu je vrednovana cijena. Općenito za CPI indeks u Brčko Distriktu B i H ovo je razdoblje decembar prethodne godine.

Referentno razdoblje pondera: razdoblje iz koga su uzeti troškovi sa ciljem izračuna pondera.

Serije: set redovitih zakazanih snimanja u međusobno slijedećim vremenskim razdobljima (jednom ili dva puta mjesečno). Odnosi se na elementarne stavke.

Stopa promjene: stopa promjene u specifičnom referentnom razdoblju u usporedbi sa vrijednošću s početka tog razdoblja ili iz konkretno definisanog ranijeg razdoblja. Općenito za CPI su najznačajnije stope koje predstavljaju usporedbu tekućeg mjeseca u odnosu na prethodnu godinu ili u odnosu na isti mjesec prethodne godine (ova posljednja predstavlja mjeru inflacije).

Tip prodajnog mjesta: tipologija prodajnih mjesta kojoj prodajno mjesto pripada (supermarket, hipermarket, diskont itd.).

Učestalost prikupljanja: stopa po kojoj se prikupljaju elementarne cijene. Za CPI u Brčko distriktu su odabrana prikupljanja jednom ili dva puta mjesečno.

Vrsta: detaljnije definiše specifičnu odabranu stavku u prodajnom mjestu, a saglasno opisu proizvoda koje su dali statistički zavodi. Za svježe voće i povrće su to prirodne vrste, a za uređaje su određene tehničkim karakteristikama svakog od njih.

Zona mjesta prikupljanja: pokazuje da li se mjesto prikupljanja cijena nalazi u gradskoj ili prigradskoj zoni.